

mata. Enne oli tâniue Kloostre-kirik Rootsi-kirik, aga 1716 sai Kloostre-kirik Bene-kirikuks, siis Rootsi-kogodus sai omale Seegimaja-kiriku. Seal on tähelepanemise wâårt üks hal marmori-kiwi, uksest sisse tulles, esimese posti külge müüritud. See on senna selle suure hâda-aja malestuseks ülespandud, mis meie maal 1602 aastas olnud, ja se kiri kiwi peal ütleb:

„Alastal 1602 oli siin maal suur leinamine; föda, nalg ja hirmus katk wihkas inimesi. Nâlja pârast hakkasid inimesed üks teist fööma, foerad ja fassid olid nende linnopraad. Jumala käsi oli raske inimeste ja maade üle, nõnda tema seisab pattude wâsta, kui rahwas ei taha ennast patust pôôrata. Sellepârast armad inimesed, kahatsege südamest oma pattu, tuletage tihti seda õnnetust meeles ja ârge arwage seda mitte walejutuks.“

Kiwi üle on üks ümmargune maalitud laud, kus peal faa üks kiri on, mis teadust annab fest hirmsast nâlja-aastast 1697. Laua ülema otsas ripuvad ühe weike lapsukese luu-

fondid, — wana rahwas ráágib, et üks waene ema on nâlja pâroß isi oma lapse ârasõõnud.

Sessõmmast hâda-ajast annab Nigolaсти-kirikuraamat ühe salmiga nõndawiisi teadust:

Tuhat kuus sada ja kolm,
Suur ohkamine on meie maal oln'd,
Kes latku ei kool'nud,
Nâljaast ei nörken'd,
Söas otsa ei saanb,
Se wöib suurt imed kîita.

Kõik need nimetatud kirikud seisavad Tallinna Kunstoormi al, keik muud kirikud Eestimaal, nõnda ka Toompââ-kirik on Maa-Kunstoormi järel.

Tallinna **Toompââ (Maarja) kirku** ehitamise aega arvatakse wâhâ enne eht pârast 1240. at aastat. 1684 a. 6. mal Jaa-niku pââwal poleb föik Toompââ ja kirik kaa dra, 1686 a. esimese Jôulo-pûhal aga sai seal kirikus jâlle jutlust tehtud. Altari kôrvase on kuulsa Rootsi-kindrali, Krahw Pontus de la Gardi haud, kes Eestimaad Rootsi valitsuse alla wöiti. Haud on fasti-moodi walge marmori kiwist müüritud, haua faane peal on Krahwi ja